

3501 - Kariyer Geliştirme Programı

TÜBİTAK 3501 Kariyer Geliştirme Programı, kariyerlerine yeni başlayan doktoralı bilim insanlarının çalışmalarını proje desteğiyle teşvik etmeyi amaçlayan önemli bir programdır. Bu program, genç araştırmacıların ulusal ve uluslararası alanda rekabetçi projeler yürütmelerini, bilimsel ağlara katılımlarını artırmalarını ve Türkiye'nin bilimsel ve teknolojik gelişimine katkıda bulunmalarını hedefler.

TÜBİTAK 3501 Proje Başvurusu Nedir?

TÜBİTAK 3501 Programı, doktoralı genç bilim insanlarına yönelik bir destek programıdır. Amacı, araştırmacıların kendi bilimsel alanlarında özgün ve yenilikçi projeler geliştirmelerini ve yürütmelerini sağlamaktır. Bu program sayesinde araştırmacılar, bilimsel altyapılarını güçlendirebilir, araştırma yetkinliklerini artırabilir ve uluslararası düzeyde tanınan bilimsel yayınlar yapabilirler.

- ❖ Makine-teçhizat taleplerinin toplam bütçe ile dengeli olması gözetilir. **Altyapı oluşturmaya yönelik projeler desteklenmez.**

Kimler Başvurabilir?

- Başvuru tarihinden önce doktora derecesine/tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta, veteriner hekimlikte uzmanlık derecesine/sanatta yeterlik derecesine sahip olmak.
- Doçent ve altı akademik unvana sahip olmak (profesörler proje ekibinde araştırmacı olarak yer alamaz, ancak danışman olabilirler).
- Daha önce TÜBİTAK'tan 3501 Kariyer desteği almamış olmak.
- Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık derecesinin alındığı kurumdan farklı ve Türkiye'de yerleşik bir kurumda kadrolu olarak çalışıyor olmak (istisnalar mevcuttur, örneğin herhangi bir kurum/kuruluştaki çalışmayan doktora sonrası araştırmacılar PTİ almamak şartıyla kadrolu/tam zamanlı çalışma şartı aranmaksızın projelerde araştırmacı olarak görev alabilirler).

Nasıl Başvuru Yapılır?

TÜBİTAK 3501 başvuruları genellikle TÜBİTAK Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB) Proje Başvuru Sistemi (PBS) üzerinden elektronik olarak yapılır.

Genel Başvuru Adımları:

- TÜBİTAK ARDEB PBS Sistemine Giriş:** TC Kimlik numaranız ve şifrenizle sisteme giriş yapın.
- Proje Taslağı Oluşturma:** Yeni bir proje taslağı oluşturun ve 3501 Kariyer Geliştirme Programı'nı seçin.
- Proje Bilgilerini Doldurma:** Projenizin başlığı, amacı, özeti, anahtar kelimeleri gibi temel bilgileri girin.
- Proje Ekibi Oluşturma:** Proje yürütücüsü, araştırmacılar, danışmanlar ve bursiyerler (lisans, yüksek lisans, doktora, doktora sonrası) gibi ekip üyelerini sisteme tanımlayın. Ekip üyelerinin TÜBİTAK ARBİS kaydının olması gerekmektedir.
- Gerekli Belgeleri Yükleme:**
 - Başvuru Formu:** Programın belirlediği formatta (genellikle 22 sayfayı aşmayacak şekilde, İngilizce özet ve referanslar hariç Türkçe) doldurulmuş proje öneri formu. Bu

formda projenin bilimsel arka planı, özgün değeri, yöntemi, iş paketleri, zaman çizelgesi, risk yönetimi ve beklenen yaygın etkisi detaylıca açıklanmalıdır.

- **EK-1 Kaynaklar:** Projede atıf yapılan tüm yayınların listesi.
 - **EK-2 Bütçe ve Gerekçesi:** Detaylı bütçe tablosu ve her bir harcama kaleminin gerekçesi. Makine-teçhizat, sarf malzemesi, seyahat giderleri, bursiyer ücretleri gibi kalemler belirtilir.
 - **EK-3 Proje Ekibinin Diğer Projeleri:** Elektronik başvuru sistemine girilen bilgiler doğrultusunda sistem tarafından otomatik olarak oluşturulan belge.
 - **Veri Yönetim Planı:** Projede toplanacak verilerin nasıl yönetileceği, depolanacağı ve paylaşılacağı ile ilgili plan.
 - **Varsa Etik Kurul Onayı/Yasal İzin Belgeleri:** Projenin doğasına göre gerekli olabilecek etik kurul onayları veya yasal izinler (son başvuru tarihine kadar ibrazı zorunludur).
 - **Yurt Dışı Araştırmacı Bilgi Formu (varsa).**
6. **Başvuruyu Onaylama ve E-İmza Süreci:** Tüm adımlar tamamlandıktan sonra başvuruyu elektronik olarak onaylamanız ve kuruluş yetkilisi (üniversite rektörlüğü, araştırma koordinatörlüğü vb.) tarafından e-imza sürecinin tamamlanması gerekmektedir. Bu adım, başvurunun resmen TÜBİTAK'a iletilmesini sağlar.

Başvuru Yaparken Nelere Dikkat Etmem Gerekir?

Başvurunuzun başarılı olması için dikkat etmeniz gereken bazı kritik noktalar şunlardır:

- **Güncel Duyuruları Takip Edin:** TÜBİTAK, program koşullarında ve başvuru formlarında değişiklikler yapabilir (örneğin, 12 Mayıs 2025 tarihinden itibaren yeni formlarla başvuru alınacağı duyurulmuştur). Bu nedenle, başvuru yapmadan önce TÜBİTAK'ın resmi web sitesindeki en güncel program duyurularını ve başvuru rehberini dikkatlice inceleyin.
- **Program Amacına Uygunluk:** Proje önerinizin 3501 Programı'nın temel amacı olan kariyerlerinin başındaki doktoralı bilim insanlarını teşvik etme hedefine uygun olduğundan emin olun.
- **Özgün ve Yenilikçi Olun:** Projenizin bilimsel olarak özgün, yenilikçi ve literatüre önemli katkılar sağlayacak nitelikte olması çok önemlidir. Tekrar niteliğinde projelerden kaçının.
- **Net ve Anlaşılır Bir Dil Kullanın:** Proje önerinizi, bilimsel içeriği tam ve eksiksiz bir şekilde açıklayacak, ancak aynı zamanda hakemler tarafından kolayca anlaşılabilir net bir dille yazın. Jargondan kaçının veya kullandığınız teknik terimleri açıklayın.
- **Detaylı ve Gerçekçi Bir Yöntem Planlayın:** Araştırma yönteminiz bilimsel olarak sağlam, uygulanabilir ve projenin hedeflerine ulaşmak için yeterli olmalı. Her bir iş paketini, görev dağılımını ve zaman çizelgesini detaylıca belirtin. Riskleri ve bu risklere karşı alınacak önlemleri de düşünün.
- **Gerçekçi Bütçe Hazırlayın:** Talep ettiğiniz bütçe, projenin amaçlarına ulaşması için gerekli harcamaları karşılamalı, ancak şişirilmiş veya gereksiz harcamalar içermemelidir. Her bir kalem için ayrıntılı gerekçe sunun.
- **Yaygın Etkiyi Vurgulayın:** Projenizin bilimsel, teknolojik, ekonomik, toplumsal ve çevresel açılardan potansiyel yaygın etkilerini açıkça belirtin. Bilimsel yayınlar, patentler, yeni ürün/hizmetler, istihdam gibi somut çıktıları vurgulayın.
- **ARDEB PBS Sistemini Eksiksiz Doldurun:** Sistemdeki tüm alanları doğru ve eksiksiz doldurduğunuzdan, yüklenen belgelerin doğru ve okunabilir olduğundan emin olun. Başvuru formu ve eklerinin belirlenen sayfa sınırlamalarına uyduğundan emin olun.
- **Kuruluş Onayı ve E-İmza:** Başvuru sürecinin son aşaması olan elektronik onay ve e-imza sürecini mutlaka takip edin ve tamamlandığından emin olun. Bu adımın eksik olması başvurunuzun değerlendirmeye alınmamasına neden olabilir.

- **Etik Kurul ve Yasal İzinler:** Projeniz insan denekler, hayvanlar, genetik materyal veya hassas veriler gibi konuları içeriyorsa, ilgili etik kurul onaylarını veya yasal izinleri zamanında almayı ve sisteme yüklemeyi unutmayın.

Proje Başvurusundan Nasıl Kabul Alırım?

Proje başvurunuzun kabul edilmesi için değerlendirme kriterlerini iyi anlamanız ve başvurunuzu bu kriterlere göre şekillendirmeniz önemlidir.

- **Bilimsel Mükemmellik:** Projenizin bilimsel olarak ne kadar iddialı, özgün ve çığır açıcı olduğu en önemli faktörlerden biridir. Problemin güncelliği, literatürdeki boşluğu doldurma potansiyeli ve öngörülen çözümlerin yenilikçi olması kritik öneme sahiptir.
- **Yöntem Sağlamlığı:** Önerilen metodolojinin bilimsel olarak doğru, uygulanabilir ve hedeflere ulaşmak için yeterli olması gerekir. Deney tasarımları, veri toplama ve analiz yöntemleri açıkça belirtilmeli ve güncel bilimsel standartlara uygun olmalıdır.
- **Proje Ekibinin Yetkinliği:** Proje yürütücüsü ve araştırmacıların ilgili alandaki deneyimi, yayınları, daha önceki projelerdeki başarıları ve uluslararası işbirlikleri önemli bir değerlendirme kriteridir. Genç araştırmacılar için danışmanların deneyimi de bu noktada değerlidir.
- **Bütçenin Gereçekleştirilmesi:** Talep edilen bütçenin projenin kapsamıyla uyumlu olması ve her bir harcama kaleminin detaylıca gerçekleştirilmesi gerekir.
- **Yaygın Etki Potansiyeli:** Projenin bilimsel çıktıların yanı sıra, topluma, ekonomiye, endüstriye veya çevreye sağlayacağı potansiyel katkılar iyi vurgulanmalıdır. Ulusal ve uluslararası düzeyde nasıl bir etki yaratacağı açıklanmalıdır.
- **Yazım Kalitesi:** Başvuru formunun dilbilgisi kurallarına uygun, akıcı ve profesyonel bir şekilde yazılması, projenin ciddiyetini ve kalitesini yansıtır.

Proje Değerlendirme Kriterleri ve Ağırlıkları Hakkında Bir Değerlendirme

TÜBİTAK 3501 programı proje önerileri genellikle aşağıdaki beş boyut altında bilimsel olarak değerlendirilir ve her bir boyutun belirli bir ağırlığı bulunur:

1. **Kariyer Geliştirme Potansiyeli:** Bu kriter, proje yürütücüsünün bilimsel kariyerine nasıl katkı sağlayacağını, bağımsız bir araştırmacı olarak gelişme potansiyelini, gelecekteki araştırmaları için nasıl bir temel oluşturacağını değerlendirir. Genç araştırmacının vizyonu, bağımsız çalışma yeteneği ve uluslararası alanda rekabet edebilme potansiyeli bu kapsamda incelenir. Proje, araştırmacının uzmanlık alanını derinleştirmesine veya yeni bir araştırma alanına girmesine nasıl yardımcı olacak? Yayın potansiyeli nedir?
2. **Özgün Değer:** Projenin literatüre katkısı, mevcut bilgilere yenilikçi bir bakış açısı getirip getirmediği, problem tanımlamasının ve önerilen çözümün özgünlüğü bu bölümde değerlendirilir. Proje, bilimsel bir açığı kapatıyor mu veya önemli bir soruya cevap veriyor mu? Uluslararası literatürde benzer çalışmalar var mı ve bu proje onlardan nasıl farklılaşıyor?
3. **Yöntem:** Projenin bilimsel olarak uygulanabilirliği, hedeflere ulaşmak için seçilen metodolojinin uygunluğu, deney tasarımlarının sağlamlığı, veri toplama ve analiz süreçlerinin detaylı ve doğru açıklanması bu başlık altında incelenir. Yöntemin bilimsel geçerliliği ve güvenilirliği önemlidir. İş paketleri, zaman planı ve görev dağılımı gerçekçi mi?
4. **Proje Yönetimi:** Proje ekibinin (proje yürütücüsü, araştırmacılar, danışmanlar) yetkinliği, ilgili deneyimleri, projenin yönetimi için oluşturulan organizasyon şeması, risk yönetimi planı ve projenin bütçesinin ne kadar gerçekçi ve iyi planlandığı bu kriterde değerlendirilir. Ekibin birbiriyle uyumu ve işbirliği potansiyeli de göz önünde bulundurulur.

5. **Yaygın Etki:** Projenin sadece bilimsel çıktılarının ötesinde, topluma, endüstriye, teknolojiye, ekonomiye veya çevreye sağlayacağı potansiyel katkılar bu boyutta ele alınır. Projenin sonucunda ortaya çıkabilecek ürün, hizmet, patent, yeni teknoloji veya politika önerisi gibi somut çıktılar ve bunların ulusal/uluslararası alandaki etkisi önemlidir.

Ağırlıklar: TÜBİTAK, bu kriterlere belirli ağırlıklar atayarak projeleri puanlar. Genellikle **Özgün Değer** ve **Yöntem** kriterleri en yüksek ağırlığa sahipken, **Kariyer Geliştirme Potansiyeli** de 3501 programına özel olarak önemli bir yere sahiptir. **Proje Yönetimi** ve **Yaygın Etki** de projenin bütüncül başarısı için kritik öneme sahiptir. Kesin ağırlık oranları TÜBİTAK'ın güncel program rehberlerinde veya değerlendirme formlarında belirtilir.

Genel olarak, yüksek puan almak için tüm bu boyutlarda güçlü ve dengeli bir proje önerisi sunmanız gerekmektedir. Projenizin bilimsel yeniliği ve uygulanabilirliği ön planda tutulurken, yürütücünün kariyer gelişimi ve projenin toplumsal faydaları da göz ardı edilmemelidir.

BAŞVURU YAPARKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER:

- **Format ve Uzunluk:** Başvuru formu Arial 9 yazı tipinde hazırlanmalı ve ekler hariç toplam 22 sayfayı geçmemelidir.
- **Dosya Paylaşımı:** Proje içeriği, dosya depolama/paylaşım sistemlerindeki dosyalara ve/veya web sayfalarına link verilerek ayrı bir alanda paylaşılmalıdır; aksi takdirde proje bilimsel değerlendirmeye alınmadan iade edilir.
- **Form Değişiklikleri:** Formda "değişiklikleri izle" modu bırakılmamalı ve yorum içermemelidir.
- **Tek Dosya Yükleme:** Proje önerisine ilişkin tüm bilgiler formda yer alan ilgili bölüme eklenmeli ve formun nihai hali tek bir dosya olarak başvuru sistemine yüklenmelidir.
- **Özet Bölümü:** Türkçe ve İngilizce özetler, projenin kariyer geliştirme potansiyeli, özgün değeri, yöntemi, yönetimi ve yaygın etkisinin ana hatlarını kapsamalıdır. Her bir özet 600 kelime ile sınırlı olmalı ve bu bölümün en son yazılması önerilir.
- **İş-Zaman Çizelgesi:** Literatür taraması, gelişme ve sonuç raporu hazırlama aşamaları, proje sonuçlarının paylaşımı, makale yazımı ve malzeme alımı iş paketi olarak sunulmamalıdır.
- **İş Paketi Başarısındaki Önem:** İş-Zaman Çizelgesi'ndeki "Projenin Başarısındaki Önemi (%)" bölümüne 0-100 arası sayısal değerler verilmeli ve sütun toplamının 100 olması gerekmektedir.
- **Proje Ekibi Belirtme:** Proje ekibinde araştırmacı ve danışman olarak görev alacak kişiler çevrim içi başvuru sırasında "Proje Personeli" adından Proje Başvuru Sistemi'ne (PBS) eklenmeli, yardımcı personel ve bursiyer olacak kişiler için ise başvuru formunun "Ek-2 Bütçe ve Gerekçesi" dokümanında bilgi verilmelidir. Bursiyerlerin isimlerinin bu aşamada belirtilmesi zorunlu değildir.
- **Risk Yönetimi:** Her bir iş paketi için risk öngörülmesi zorunlu değildir. Ancak, ilgili iş paketi kapsamında projenin başarısını olumsuz yönde etkileyebilecek riskler ve bu risklerle karşılaşıldığında projenin başarıyla yürütülmesini sağlamak için alınacak tedbirler (B Planı) sunulmalıdır. B planının uygulanması projenin temel hedeflerinden ve özgün değerinden sapmaya yol açmamalıdır.

Proje Başvurusundan Kabul Almak İçin Formu Nasıl Doldurmalısınız:

Proje önerisi; projenin özgün değeri, yöntemi, yönetimi, kariyer geliştirme potansiyeli ve yaygın etkisi başlıkları altında değerlendirilecektir. Bu başlıkları dikkate alarak formunuzu aşağıdaki gibi doldurmanız kabul şansınızı artıracaktır:

1. ÖZGÜN DEĞER:

- **Konunun Önemi, Projenin Özgün Değeri:** Proje önerisinde ele alınan konunun kapsamını ve önemini nitel ve/veya nicel verilerle destekleyerek literatürün eleştirel bir değerlendirmesi ile açıklayın. Projenizin literatürdeki hangi eksikliği nasıl gidereceğini veya hangi soruna nasıl bir çözüm geliştireceğini, literatürdeki çalışmalardan farklı olarak ilgili bilim veya teknoloji alan(lar)ına kavramsal, kuramsal ve/veya metodolojik olarak ne gibi özgün katkılarda bulunacağını açıklayın. Kaynakları EK-1'de belirtilen bağlantıdaki açıklamalara uygun olarak verin.
- **Araştırma Sorusu veya Hipotezi:** Projenin ele aldığı problem(ler), araştırma sorusu ve/veya hipotezini açık bir şekilde ortaya koyun.
- **Amaç ve Hedefler:** Projenin amacı ve hedeflerini açık, ölçülebilir, gerçekçi ve proje süresince ulaşılabilir nitelikte olacak şekilde açıklayın.

2. YÖNTEM:

- Projede uygulanacak yöntem ve araştırma tekniklerini (veri toplama araçları ve analiz yöntemleri dâhil) ilgili literatüre atıf yaparak tercih sebepleri ile birlikte ayrıntılı bir şekilde açıklayın. Yöntemin projenin amaç ve hedeflerine ulaşmaya ne ölçüde elverişli olduğunu ortaya koyun. Yöntem bölümünün; araştırma tasarımı, bağımlı ve bağımsız değişkenler, istatistiksel yöntemler vb. unsurları içermesi gerekir. Proje konusu ile ilgili ön çalışma yapılmış olması halinde bilgi verin. Yönteme ilişkin akış şeması araştırmanın tasarımı göz önünde bulundurularak sunulabilir.

3. PROJE YÖNETİMİ:

- **Yönetim Düzeni: İş-Zaman Çizelgesi ve İş Paketleri:** Projenin iş paketlerinin (İP) hangi zaman aralıklarında gerçekleştirileceğini "İş-Zaman Çizelgesi"nde sunun. İş paketlerinin projenin başarısındaki önemini (%) 0-100 arası sayısal değerlerle belirtin ve sütun toplamının 100 olduğundan emin olun. Kimler tarafından gerçekleştirileceğini (araştırmacı, danışman, bursiyer ve yardımcı personel) yazın.
- **İş Paketleri:** Her bir İP için hedefi, kim(ler) tarafından gerçekleştirileceğini, başarı ölçütünü, ara çıktısı/çıktılarını ve risk yönetimini sunun. Başarı ölçütünü ölçülebilir ve izlenebilir şekilde nitel ve/veya nicel olarak belirtin. Ara çıktılarına ilişkin somut bilgiler (teknik rapor, liste, diyagram, analiz/ölçüm sonucu vb.) verin. Olası riskleri ve bu risklerle karşılaşıldığında alınacak tedbirleri (B planı) detaylandırın.
- **Araştırma Olanakları:** Projenin yürütüleceği kurum/kuruluşlarda yer alan altyapı/ekipmanı kullanım amacı ile birlikte listeleyin.

4. KARIYER GELİŞTİRME POTANSİYELİ:

- Proje önerisinin yürütücünün kariyer gelişimine yapacağı katkıları, yeni yetenekler veya disiplinlerarası çalışma yetkinliği kazandırma potansiyelini açıklayın. Yürütücünün yüksek lisans, doktora veya tıpta uzmanlık çalışmalarının proje önerisi ile olan ilişkisini belirtin. Yürütücünün proje kapsamında ve sonrasında kariyer yol haritasını belirtmesi beklenmektedir.

5. YAYGIN ETKİ:

- **Öngörülen Çıktılar:** Projeden elde edilmesi öngörülen çıktıları (Bilimsel/Akademik, Ekonomik/Ticari/Sosyal, Araştırmacı Yetiştirilmesine ve Yeni Proje(ler) Oluşturulmasına Yönelik) amaçlarına göre belirlenen kategorilere ayırarak belirtin, ölçülebilir ve gerçekçi hedeflere dayandırın. Bu çıktıları kullanacak kurum/kuruluş(lar)a (var ise) ilişkin bilgi verin ve her bir çıktının elde edilmesinin öngörüldüğü zaman aralığını (0-12 ay, 12-18 ay, proje sonrası vb.) belirtin.
- **Öngörülen Etkiler:** Proje başarıyla gerçekleştirildiği takdirde öngörülen uygulama alanlarını ve projenin sosyo-ekonomik/kültürel alanlarda sağlayacağı katkıları değerlendirmelere yer verin. Proje sonuçlarından yararlanacak olası son kullanıcılarla (politika yapıcılar, sivil toplum/kullanıcılar, özel sektör vb.) ilişki kurun ve bu ilişkiyi açıklayın. Öngörülen katkıların On İkinci Kalkınma Planı başta olmak üzere üst politika belgelerindeki hedefler ve politikalar ile ilişkisini kurarak ilgili belgelere atıf yapın.
- **Proje Sonuçlarının Yayılımı ve Bilim İletişimi Kapsamında Gerçekleştirilecek Faaliyet Planı:**

- **Hedef Kitle:** Proje sürecinde elde edilecek çıktı ve ulaşılabacak sonuçlardan yararlanması öngörülen hedef kitlenin kimler olduğunu (akademisyenler, politika yapıcılar ve uygulayıcılar, özel sektör, bireyler, belirli yaş grupları vb.), ilgili hedef kitleye ulaşmak için nasıl bir yol izleneceğini ve hedef kitlenin öngörülen yayılım faaliyetlerinden nasıl yararlanacağını belirtin.
- **Hedefler ve Beklenen Kazanımlar:** Gerçekleştirilecek yayılım faaliyetleri ile proje konusuna ilişkin farkındalığın, ilginin ve bu doğrultuda bilgi birikiminin artırılmasına yönelik nasıl bir hedef ortaya konulduğunu açıklayın. Proje sonuçlarının hedef kitle ile paylaşılmasının neden önemli olduğunu ve nasıl bir kazanım sağlanacağını açıklayın.
- **Kullanılacak Araçlar:** Aktarılmak istenen içeriğin hangi kanallar/iletişim araçları (dijital platformlar, medya araçları, web sitesi, çalıştay, toplantı, podcast, infografik gibi görsel/işitsel araçlar, fuarlar, atölyeler, sergiler vb.) kullanılarak paylaşılacağını, neden bu araçların seçildiğini ve etkileşimin nasıl sağlanacağını hedef kitlenin yapısı göz önünde bulundurularak açıklayın.
- **Zamanlama:** Planlanan faaliyetlerin hangi zaman diliminde gerçekleştirileceğini ve ne kadar süreceğini açıklayın.

Ekler:

- **EK-1: KAYNAKLAR:** Kaynakları belirtilen formatta düzenleyerek ekleyin.
- **EK-2: BÜTÇE VE GEREKÇESİ:** Proje kapsamında kullanılacak bütçeyi ve gerekçesini detaylı bir şekilde sunun. Yardımcı personel ve bursiyer olacak kişiler için bu dokümanda bilgi verilmelidir.
- **EK-3: PROJE EKİBİNİN DİĞER PROJELERİ VE GÜNCEL YAYINLARI:** Bu ek, Proje Başvuru Sistemi (PBS)'ne girilen bilgiler doğrultusunda sistem tarafından otomatik olarak oluşturulacaktır.

Bu noktalara dikkat ederek ve formu eksiksiz, tutarlı ve etkili bir şekilde doldurarak projenizin kabul edilme şansını önemli ölçüde artırabilirsiniz.

Genel Bütçe Tablosu ve TÜBİTAK'tan Talep Edilen Bütçe Tablosu Doldurma Esasları:

- Her iki tabloyu da eksiksiz olarak doldurmalısınız.
- "Genel Bütçe Tablosu"ndaki "TÜBİTAK'tan Talep Edilen Katkı" kısmındaki toplamaların, "TÜBİTAK'tan Talep Edilen Bütçe Tablosu"ndaki ana toplamalarla aynı olması zorunludur.
- TÜBİTAK'tan talep ettiğiniz desteğin her bir kalemi için ayrıntılı gerekçe ve teknik bilgiler sunmalısınız.
- Başvuru aşamasında proforma fatura veya teknik şartname sunma zorunluluğu yoktur; bunlar proje onaylandığı takdirde istenecektir.
- Sarf giderleri için, projedeki gerekliliğini gösteren ayrıntılı bir liste yeterlidir.
- Eğer varsa, öneren kuruluş veya diğer destekleyen kuruluşların katkılarını, niteliklerini ve miktarlarını açıkça belirten, ilgili kuruluş yetkilisi tarafından imzalanmış destek mektupları da proje desteklenirse talep edilecektir.
- PTİ (Proje Teşvik İkramiyesi) ve Kurum Hissesi bütçeye dahil değildir ve TÜBİTAK tarafından ayrıca hesaplanarak proje bütçesine eklenecektir.
- Projeye yurt dışından araştırmacı dahil edilirse, giderleri proje bütçesine dahil edilir; kişiye ödenecek ücret hizmet alımı faslına, yol masrafları ise seyahat giderleri bölümüne yazılmalıdır.
- Destekleyen diğer kuruluş sayısı birden fazlaysa, tabloya yeni satırlar ekleyerek bu destekleri belirtmeniz gerekmektedir.

TÜBİTAK'tan Talep Edilen Bütçe Tablosu Detayları:

Bu tabloda sadece TÜBİTAK'tan talep edilen desteklerin nitelikleri ve miktarları ayrıntılı ve gerekçeli olarak belirtilmelidir. Tablodaki satırlar ihtiyaca göre çoğaltılabilir ve yazım alanları genişletilebilir.

- **Makine ve Teçhizat Giderleri (06.1 + 06.3):**
 - Proforma veya teknik şartnamede ilgili makine/teçhizata ilişkin tüm bilgiler bu kısımda sunulmalıdır.
 - Türkiye temsilcisi aracılığıyla yapılmayan alımlar için, alımın yurt dışı olduğu belirtilmeli ve gümrük bedeli, vergiler, nakliye dahil tüm masrafları içeren bedel yazılmalıdır.
 - Yurt içi alımlarda KDV dahil bedel yazılır.
 - Döviz cinsinden alınan proforma faturaların TL karşılığı hesaplanırken fatura tarihindeki T.C. Merkez Bankası efektif satış kuru esas alınmalı ve öneride belirtilmelidir.
- **Sarf Giderleri (03.2):**
 - Projede gerekliliğinin değerlendirilmesine olanak tanıyan ayrıntılı bir liste verilmelidir.
 - Yurt dışı alımlar için tüm masraflar (gümrük, vergiler, nakliye dahil) belirtilmelidir.
 - Yurt içi alımlarda KDV dahil bedel yazılır.
- **Hizmet Alımları (03.5):**
 - Yapılacak hizmet alımının değerlendirilmesini sağlayacak tüm detaylar ile proforma veya teknik şartnamede yer alan bilgiler sunulmalıdır.
 - Projeye yurt dışı araştırmacı dahil edilmesi halinde, kişiye ödenecek ücret bu bölüme, yol masrafları ise seyahat giderleri faslına yazılmalıdır.
- **Temsil ve Tanıtma Giderleri (03.6):**
 - Proje çıktı ve sonuçlarının paylaşımı ve yayılımı için yapılacak toplantı, çalıştay vb. faaliyetler kapsamında en fazla 57.500 TL ödenek talep edilebilir.
 - İlgili fasıldan harcama yapılabilmesi için Grup onayı alınmalıdır.
 - Yurt dışından katılımcı davet edilemez, yurt dışına gidilemez.
 - Toplantının düzenlendiği ilden katılanlara gündelik ve konaklama ödemesi yapılmaz.
 - Katılımcılara yurt içi seyahat (uçak, tren, otobüs, feribot vb.) ekonomi sınıfı bilet ödenir, şehir dışından gelen katılımcılara gündelik ve konaklama için projelerdeki araştırmacı limitleri uygulanır.
 - Konaklama ödemesi 1 günden, gündelik ödemesi ise 2 günden fazla olamaz.
 - Proje ekibinin şehir dışında tanıtım ziyaretlerine veya toplantılara gitmesi halinde projeler kapsamındaki yurt içi seyahat limitleri uygulanır.
 - Projenin yürütüldüğü kuruluşa salon kirası vb. ödenmez. Salon kirası ödeneği ancak, proje yürütücüsü kuruluşa yer olmadığına ilişkin kuruluş yetkilisinin yazılı beyanı olması halinde talep edilebilir.
- **Yurt İçi Saha Çalışması Seyahat Giderleri (03.3):**
 - Saha çalışması için farklı bölgelere veya aynı bölgeye farklı zamanlarda yapılacak her seyahat için ayrı satır doldurulmalı ve ayrı numara verilmelidir.
 - Saha çalışmasının yapılacağı yer (mahalle, okul, işyeri vb.) ve yapılacak işin niteliği (anket, mülakat, örnek toplama vb.) belirtilmelidir. Yasal/özel izin gerektirebilecek durumlar için TÜBİTAK ana sayfasındaki "YASAL/ÖZEL İZİN BELGESİ BİLGİ NOTU" incelenmelidir.
 - İlgili saha çalışmasına proje ekibinden kaç kişinin kaç gün süre ile katılacağı belirtilir.
 - Şehirlerarası ve şehir içi ulaşımın hangi yolla gerçekleşeceği gidiş-dönüş olarak belirtilmelidir.
 - Özel/Resmi/Kiralık Taşıt ile yapılan seyahatlerde her 100 km için 6 litre kurşunsuz benzin ücreti ödeneceği dikkate alınarak hesaplanır.
 - Gündelik bedeli 686 TL/gün olarak belirlenmiştir. Konaklama bedeli ise (belgelenmesi kaydıyla) gündeliğin iki katıdır. İlaçe (yiyecek, içecek) giderleri gündelik kapsamında olduğu için ayrıca karşılanmaz.

- **Yurt Dışı Saha Çalışması:**

- Sadece Sosyal ve Beşeri Bilimler alanındaki projelerde belirli şartlar altında desteklenir.
- Yurt dışı saha çalışması, projenin gerektirdiği verilerin başka bir yolla temin edilemediği durumlarda yapılabilir, ancak bu amaçla projeye yurt dışından araştırmacı veya bursiyer dahil edilemez.
- Araştırma sonuçlarının Türkiye'de kullanılması ve ülkemizde ihtiyaç duyulan bir husus olması zorunludur.
- Başvuru öncesinde, saha çalışmasının yapılacağı yerlerdeki yetkili kurum/kuruluşlardan gerekli yasal/özel izinlerin alınması zorunludur. İlgili ülkenin mevzuatı gereğince Etik Kurul Onay Belgesi gerekiyorsa o da temin edilmelidir.
- Yurt dışı saha çalışması için talep edilebilecek bütçe, ilgili programın destek üst limitinin %30'unu geçemez.
- Saha çalışmasının yapılacağı yer (mahalle, okul, işyeri vb.) ve yapılacak işin niteliği (anket, mülakat, örnek toplama vb.) belirtilmelidir.
- Uluslararası ve yurt dışında ilgili ülkedeki şehir içi ulaşımın hangi yolla gerçekleşeceği gidiş-dönüş olarak belirtilmelidir.
- Özel/Resmi/Kiralık Taşıt ile yapılan seyahatlerde her 100 km için 6 litre kurşunsuz benzin ücreti ödeneceği dikkate alınarak hesaplanır.
- Yurt dışı gündelik ve konaklama bedelleri 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerince hesaplanır ve bütçelendirilir.

- **Seyahat Giderleri (Saha Çalışması Dışındaki Faaliyetler İçin) (03.4):**

- Saha çalışması dışındaki faaliyetler için yapılacak yurt içi/yurt dışı seyahatlere toplam 154.000 TL'yi geçmemek şartıyla ödenek verilir.
- Yurt içi/Yurt dışı bilimsel nitelikli organizasyonlara (kongre/konferans/seminer/sempozyum vb.) katılım için 57.000 TL; proje konusu ile ilgili olmak koşuluyla, yurt dışı araştırma kurum/kuruluş/merkezlerine (arşiv/herbaryum vb.) yapılacak çalışma ziyaretleri için 97.000 TL verilir.
- Projeye yurt dışı araştırmacı dahil edilmesi halinde; yol masrafları bu bölüme, kişiye ödenecek ücret ise hizmet alımı faslına yazılmalıdır.

- **Bursiyer Ücretleri (05.4):**

- Bursiyerin projede yapacağı faaliyet ile ilgili ayrıntılı bilgi ek sayfada verilmelidir.
- Bursiyerlerin eğitim alanları veya tez konuları proje konusu ile ilgili olmalıdır.
- Bursiyerler aynı anda birden fazla projede yer alamazlar. BİDEB'den kısmi burs alanlara projeden ayrıca burs ödemesi yapılmaz.
- Lisans bursiyeri olmak için Türkiye'de kurulu bir yükseköğretim kurumunun lisans öğrenci programında (özel öğrenciler ve hazırlık öğrencileri hariç) olmak ve herhangi bir kuruluştaki ücret karşılığı çalışmamak gerekmektedir.
- Bir projede aynı anda en fazla 4 lisans öğrencisi bursiyer olarak yer alabilir.
- Burs miktarı üst sınırları belirlenmiştir (Örneğin, Lisans Öğrencisi için 5.250 TL/ay, Yüksek Lisans Öğrencisi için 19.000 TL/ay, Doktora Öğrencisi için 27.500 TL/ay gibi. Ücretli çalışanlar için bu miktarlar değişiklik gösterebilir). Doktora sonrası araştırmacının projelerde istihdam edilmesi halinde burs üst limiti 43.200 TL/ay olarak uygulanmaktadır.

- **Geçici İşçi Ücretleri (Yardımcı Personel) (01.3):**

- Projede görev yapacak teknisyen, laborant, mühendis vb. yardımcı personelin projede yapacağı çalışma ile ilgili ayrıntılı bilgi ek sayfada verilmelidir.
- Herhangi bir yerde tam zamanlı çalışan kimseler projelerde yardımcı personel olarak yer alamaz ve bu kişilere projeden ödeme yapılamaz.
- Yardımcı personelin herhangi bir yerde çalışmıyor olması durumunda, kendisine ödenecek düzenli ücret projeye brüt olarak yansıtılır ve vergi, sosyal güvenlik kesintileri gibi yasal yükümlülüklerin yerine getirilmesi yürütücünün sorumluluğundadır.

- Çalışmayan yardımcı personele yapılacak ödemelerin miktarı, projenin yürütüldüğü kurumda çalışan ve yapılacak işin muadili ya da yakın görevdeki kişinin maaşının rayiç bedeli alınarak yürütücü tarafından belirlenir.
- Herhangi bir kurum/kuruluştaki çalışmayan doktora sonrası araştırmacıların projelerde istihdam edilmeleri durumunda, Yönetim Kurulu tarafından belirlenen aylık işveren maliyeti aşılmamak kaydıyla ücret ödenir. Bu kişilerin birden fazla projede görev alması halinde projelerden ödenecek ücret toplamı, belirlenen aylık brüt ücreti geçemez.

APPROVED